

American Chamber of Commerce in Moldova

fighting for your business

AP "Camera de Comerț Americană din Moldova", nr. 3678, cod fiscal 1009620002440, bd. Ștefan cel Mare 202, clădirea KENTFORD, MD-2004, Chișinău, Moldova
Tel.: +373 22/ 211 781, Fax: +373 22/ 211 782, info@amcham.md, www.amcham.md

Către **Gheorghe Cojocari**
Șef-adjunct
Inspectoratul Fiscal Principal de Stat
str. Cosmonauților, 9, mun. Chișinău
MD – 2005, Republica Moldova

Copie: Ala Bujnița

01 iulie 2010

Stimate domnule Cojocaru,

În numele Asociației Patronale "Camera de Comerț Americană din Moldova", Vă mulțumim pentru oportunitatea oferită de a ne aduce contribuția la revizuirea **Proiectului Hotărârii Guvernului pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 9 din 19 ianuarie 2010 „Cu privire la aprobarea formelor tipizate ce atestă rezidența și impozitul pe venit achitat de către nerezidenți în Republica Moldova”** și pentru oferirea posibilității de a propune sugestii de amendare a acestuia.

Vă prezentăm Avizul nostru propriu-zis în **Anexă** la această adresă.

Dorim să vă comunicăm, stimate domnule Cojocaru, disponibilitatea noastră de a colabora în continuare cu reprezentanții Inspectoratului Fiscal Principal de Stat.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă rugăm să nu ezitați să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu deosebit respect,

Mila Malairău

Director executiv al Asociației Patronale
"Camera de Comerț Americană din Moldova"

Tel: +373 22 211 781
Fax: +373 22 211 782
E-mail: milamalairau@amcham.md

Bd Ștefan cel Mare, 202
Clădirea Kentford, etajul 1
Chișinău, MD 2004
Republica Moldova

Aviz la Proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 9 din 19 ianuarie 2010 „Cu privire la aprobarea formelor tipizate ce atestă rezidența și impozitul pe venit achitat de către nerezidenți în Republica Moldova”

Nr.	Prevederile Hotărârii nr. 9 din 19 ianuarie 2010	Comentarii și recomandări
1	Anexa nr. 8 (compartimentul 4), anexa nr. 9 (pct. 46, compartimentul 4), anexa nr. 9 (art. 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40)	Redacția actuală a Hotărârii Guvernului nr. 9 din 19 ianuarie 2010 stabilește că Cererea pentru restituirea impozitului pe venit reținut din surse aflate în Republica Moldova (formularul 8-DTA-09) poate fi depusă de următoarele persoane: ▪ beneficiarul venitului (i.e. nerezidentul); ▪ plătitorul venitului; ▪ persoana împuternicită de către beneficiarul venitului. Potrivit modificărilor care se propun, această Cerere urmează a fi prezentată la organele fiscale doar de către plătitorul venitului, iar restituirea impozitului reținut în plus se va face la contul bancar al plătitorului venitului în scopul restituirii ulterioare către nerezident (i.e. beneficiarul venitului). Astfel, înțelegem că intenția Inspectoratului Fiscal Principal de Stat (IFPS) este de a restitui impozitele reținute în plus către o persoană juridică rezidentă, care are deschis un cont bancar într-o instituție financiară din Republica Moldova, cu scopul de a evita restituirea impozitelor în valută străină la un cont bancar din străinătate, care aparține beneficiarul venitului (i.e. nerezidentului). <u>Totuși, nu salutăm limitarea listei persoanelor care pot solicita restituirea impozitului reținut în plus doar la plătitorul venitului și recomandăm păstrarea în lista acestora persoanele împuternicite de către beneficiarul nerezident a venitului.</u> Aceasta va permite simplificarea procedurii de restituire a impozitului reținut în plus atunci când: ▪ există mai mulți plătitori de venituri (adică nerezidentul a obținut venituri de la mai mulți rezidenți din Moldova și care au reținut un impozit la sursă); ▪ contractul dintre beneficiarul și plătitorul venitului nu prevede posibilitatea reprezentării nerezidentului de către plătitorul rezident de venit; ▪ tranzacțiile dintre plătitorul și beneficiarul venitului nu au, numai decît, un caracter permanent și interdependent. Respectiv, beneficiarul venitului nu poate impune plătitorul să îl reprezinte pe acesta în fața autorităților fiscale. Luând în considerație argumentele menționate mai sus, propunem următoarele recomandări la modificările și completările propuse: 1. Sintagma „<i>Certificatul plătitorului</i>” din denumirea anexei nr. 8 (compartimentul 4), anexa nr. 9 (pct. 46, compartimentul 4) să fie substituită cu sintagma „<i>Certificatul solicitantului</i>”; 2. Articolul 33, 36, 37, 38, 39, 40 din anexa nr. 9, cuvintele „<i>plătitorul(ui) venitului</i>” de modifica cu sintagma „<i>solicitant(ui)</i>”; 3. Articolul 35 din anexa nr. 9, după cuvintele „<i>Cererea urmează a fi perfectată și depusă</i>” de introdus sintagma „<i>fie de către plătitorul venitului, fie de către o altă persoană împuternicită de către beneficiarul venitului</i>”.
2	Anexa nr. 8, compartimentul 4, pct. 1	Considerând că beneficiarul de venit este exclus din lista persoanelor care pot solicita restituirea impozitului reținut la sursa de plată, nu este echitabil ca solicitantul (fie plătitorul venitului, fie o altă persoană împuternicită de nerezident) să fie responsabil pentru declararea faptului că „venitul indicat nu a fost obținut prin intermediul reprezentanței permanente sau bazei fixe situate pe teritoriul Republicii Moldova”. Controlul asupra activităților efectuate de către nerezident în Moldova prin prisma generării unei reprezentanțe permanente aparține organelor cu

		atribuții de administrare fiscală (și în nici un caz a solicitantului), iar responsabilitatea pentru respectarea legislației fiscale cu privire la generarea unei reprezentanțe permanente aparține exclusiv nerezidentului (și în nici un caz a solicitantului). Astfel, recomandăm excluderea din anexa nr. 8, compartimentul 4, pct. 1, a sintagmei „venitul indicat nu a fost obținut prin intermediul reprezentanței permanente sau bazei fixe situate pe teritoriul Republicii Moldova”.
3	Anexa nr. 9, pct. 11 (lit. a) și b)), pct. 18, pct. 20, pct. 37 (lit. b) și c))	Înțelegem că potrivit Legii nr. 3465-XI din 1 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești (Veștile 9/217, 30.09.1989) se asigură pe teritoriul său condițiile necesare pentru folosirea și dezvoltarea limbii ruse ca limbă de comunicare. Totodată, actele organelor puterii de stat, administrației de stat și organizațiilor obștești se întocmesc și se adoptă în limba de stat, urmând să fie traduse în limba rusă. În același timp, vă atragem atenția că, potrivit prevederilor art. 19, alin. (9) al Legii Contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, documentele primare primite de entitate într-o limbă străină, alta decât cea engleză și rusă, vor fi traduse în limba de stat. Astfel, prin analogie cu prevederile Legii Contabilității, recomandăm ajustarea prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 9 din 19 ianuarie 2010, astfel încât să fie permisă prezentarea documentelor în limba engleză sau rusă, fără obligativitatea traducerii acestora în limba de stat.
4	Anexa nr. 9, pct. 34	Cu scopul de a aduce clarificări cu privire la domeniul de aplicare a Hotărârii Guvernului nr. 9 din 19 ianuarie 2010, recomandăm utilizarea următoarei redacții: <i>„34. Restituirea impozitului pe venit, reținut la achitarea veniturilor din surse aflate în Republica Moldova, nu se va accepta în cazul în care venitul (din care a fost reținut un impozit) a fost obținut prin intermediul reprezentanței permanente a beneficiarului venitului. Determinarea obligațiilor fiscale ale reprezentanței permanente ale beneficiarului venitului și modalitatea de restituire a impozitelor plătite în plus de către acestea nu fac obiectul prezentei Hotărâri.”</i>
5	Anexa nr. 9, pct. 35	Recomandăm introducerea la sfârșitul pct. 35 următoarea propoziție: <i>„Solicitantul (fie plătitorul venitului, fie o altă persoană împuternicită de către beneficiarul venitului) urmează să prezinte procura emisă de către beneficiarul venitului autenticată notarial și tradusă în limba de stat, cu excepția procurilor întocmite în limba rusă sau engleză.”</i>
6	Recomandăm introducerea unui punct nou între pct. 36 și 37 din anexa nr. 9	Cu scopul evitării cazurilor când beneficiarul venitului va putea solicita atât (i) restituirea impozitului pe venit cât și (ii) atestarea impozitului pe venit achitat în Moldova (respectiv obținerea creditului fiscal în țara sa de reședință), recomandăm următoarele. Sugerăm să fie efectuată o monitorizare strictă din partea IFPS atât a certificatelor emise privind atestarea impozitului pe venit achitat în Moldova, cât și a Cererilor recepționate / executate privind solicitarea restituirii impozitului pe venit, astfel încât să fie asigurată transparența și consecutivitatea acțiunilor întreprinse. Astfel, recomandăm să fie introdus un punct nou între punctele 36 și 37 din anexa nr. 9, cu următorul cuprins: <i>„În situația în care a fost eliberat anterior Certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova, Cererea pentru solicitarea restituirii impozitului pe venit, reținut din surse aflate în Republica Moldova poate fi executată de către IFPS doar în situația notificării autorității competente a statului străin și, respectiv a nerezidentului – beneficiarul venitului privind anularea Certificatului emis anterior.</i> <i>În situația în care a fost executată anterior Cererea pentru solicitarea restituirii impozitului pe venit, reținut din surse aflate în Republica Moldova, Certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova poate fi emis de către IFPS doar în următoarele cazuri:</i> <i>suma impozitului pe venit reflectată în Certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova reprezintă suma impozitului pe venit care nu a fost acceptată în contextul restituirii.</i> <i>ori</i>

		<i>nerezident – beneficiarul venitului rambursează impozit pe venit acceptat în contextul restituirii."</i>
7	Anexa nr. 9, pct. 37	Cu referire la redacția nouă, propusă pentru pct. 37 (anexa nr. 9), propunem următoarele recomandări: 1. Expresia „organului fiscal de la locul de deservire” propunem să fie înlocuită cu următoarea sintagmă (astfel cum este menționat și în art. 8, alin. 2, lit. b) al Codului fiscal): „organului fiscal în a cărei rază își are sediul stabilit în documentele de constituire (înregistrare)”; 2. La lit. d), după sintagma „copia documentelor de plată”, precum și la lit. e) după sintagma „copia dărilor de seamă fiscale” propunem să fie introdusă sintagma „ale plătitorului venitului”; 3. Potrivit Notei informative la acest Proiect de modificare și completare a Hotărârii Guvernului, înțelegem că se intenționează simplificarea procedurii de restituire a impozitului reținut în plus. Cu toate acestea, se propune introducerea ultimei propoziții de la pct. 37, potrivit căreia „La efectuarea controlului, în caz de necesitate, organul fiscal poate solicita prezentarea <u>și altor documente confirmative</u>”. Nu susținem introducerea acestei norme datorită faptului că; ▪ aceasta normă poate duce la abuzuri din partea organelor fiscale; ▪ nu există o transparentă în prezentarea documentelor ce urmează a fi prezentate de către solicitanți, respectiv contravine principiilor de bază de reglementare a activității de întreprinzător (astfel cum este stabilit în art. 4 din Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător). Astfel, propunem ca să fie exclusă propoziția menționată mai sus. În cazul în care IFPS intenționează să solicite documente adiționale, acestea trebuie specificate expres în lista documentelor menționate la pct. 37 (anexa nr. 9).
8	Anexa nr. 9, pct. 39	1. Salutăm stabilirea expresă în Hotărârea de Guvern a prevederilor potrivit cărora <i>“Perfectarea documentelor de plată de către organul fiscal în scopul restituirii la contul bancar al solicitantului a impozitului pe venit reținut în plus, se efectuează indiferent de constatarea lipsei sau existenței restanțelor față de bugetul public național”</i>. Suntem bucuroși că recomandările cu privire la modificarea prevederilor art. 79³ transmise de către Camera de Comerț a Americii în data de 11 iunie 2010 în atenția Ministerului Finanțelor se intenționează de a fi implementate în prevederile Hotărârile Guvernului nr. 9 din 19 ianuarie 2010. Pentru informarea dumneavoastră, vă transmitem adițional și aceste recomandări. 2. Adițional, recomandăm ca în pct. 39 (anexa nr. 9) să fie expres menționat: <i>„Documentele de plată se perfectează în termenul maxim prevăzut de art. 176, alin. (3) al Codului fiscal din momentul depunerii Cererii de restituire a impozitului pe venit de către solicitant. În cazul depășirii acestui termen, se vor aplica prevederile art. 176, alin.(3) și (4) al Codului Fiscal.”</i>
9	Anexa nr. 9, pct. 40	Cu referire la termenul de prescripție privind restituirea impozitului pe venit reținut la sursa de plată, <u>suntem împotriva stabilirii termenului de prescripție potrivit termenului menționat în paragraful 1 al articolului „Procedura amiabilă” din Convenția (Acordului) pentru evitarea dublei impuneri</u>, datorită următoarelor motive: 1. Termenul menționat în paragraful 1 al articolului „Procedura amiabilă” este stabilit pentru <u>alte scopuri decât restituirea impozitelor achitate în plus</u>. Articolul 25 „Procedura amiabilă”, par. 1 al Convenției Model OCDE (care potrivit Ordinului Ministerului Finanțelor nr.38 din 27 martie 2008 se recomandă la interpretarea și soluționarea problemelor de natură fiscală legate de aplicarea prevederilor Convențiilor (Acordurilor) pentru evitarea dublei impuneri încheiate de Republica Moldova cu alte State) <u>stabilește pentru contribuabil o perioadă de 3 ani pentru notificarea autorității competente din țara unde acesta își are rezidența fiscală pentru rezolvarea pe cale amiabilă între Statele Contractante a dificultăților ce apar din aplicarea prevederilor Convenției</u>. Ca urmare a acestei notificări, autoritățile competente din

		ambele state vor încerca printr-un acord reciproc să rezolve situația contribuabilului nesupus impozitării conform prevederilor Convenției (Acordului) pentru evitarea dublei impunerii. Luând în considerație cele menționate mai sus, dorim să menționăm că <u>nici un articol din Convenția Model OCDE</u> (care împreună cu Convenția Model ONU stă la baza Convențiilor încheiate de către Republica Moldova cu alte state contractante) <u>nu stabilește un termen de prescripție pentru restituirea impozitelor achitate în plus. Stabilirea termenului de prescripție ține de legislația internă a fiecărui stat în parte.</u> 2. Articolul 266 din Codul fiscal stabilește un termen de prescripție de 6 ani pentru depunerea de către contribuabil a cererii de restituire a sumelor plătite în plus din data efectuării și/sau apariției lor. Dacă Hotărârea Guvernului nr. 9 din 19 ianuarie 2010 va stabili pentru nerezidenți un termen de prescripție mai mic decât cel prevăzut pentru rezidenți, această normă va fi una neconstituțională și va contravine prevederilor art. 266 al Codului fiscal și principiului neutralității prevăzut de art. 6 alin. (8) lit. a) al Codului Fiscal potrivit căruia urmează a fi asigurate condiții egale capitalului autohton și străin; 3. Adițional, articolul 24 „Nediscriminare” al Convenției Model OCDE îi va permite nerezidentului să aplice termenul de prescripție mai favorabil din țara de reședință sau din Republica Moldova. Astfel, luând în considerație cele menționate mai sus, propunem ajustarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 9 din 19 ianuarie 2010 și coroborarea acestora cu practicile internaționale. Propunem următoarea redacție a pct. 40 (anexa nr. 9): <i>„40. Solicitantul poate depune documentele pentru restituirea impozitului pe venit reținut la sursa de plată, până la expirarea termenului de prescripție menționat la art. 266 al Codului fiscal. Adițional, în acest sens se va ține seama și de prevederile articolului „Nediscriminare” din Convenția (Acordul) pentru evitarea dublei impunerii.”.</i>
10	Cuvântul „forma”	Hotărârea Guvernului, nr. 9 din 19 ianuarie 2010, (de altfel, ca și alte Hotărâri de Guvern) utilizează frecvent cuvântul „forma” în contextul anumitor documente oficiale (de exemplu certificat de rezidență, certificat pentru restituirea impozitului pe venit). Potrivit Dicționarului Explicativ al Limbii Române (DEX), ediția a II-a din anul 1998, cuvântul „formă” înseamnă, printre altele, înfățișare, aspect (extern), contur, chip, categorie care desemnează structura internă și externă a unui conținut, modul de organizare a elementelor din care se compune un obiect sau un proces. Prin urmare, această noțiune nu corespunde sensului avut în intenție. Recomandăm deci înlocuirea cuvântului „formă” cu „formular”. Potrivit DEX, cuvântul „formular” înseamnă: „imprimat cu mai multe spații albe, care se completează în vederea întocmirii unui act, a unui tabel etc.” (documentele oficiale menționate anterior). De asemenea, prin utilizarea termenului „formular” (sau „formular-tip” unde este necesar) s-ar evita, în documentele oficiale, expresii repetitive de genul: „Formularul-tip Forma ...” (aceeași Hotărâre nr. 9).